N°. 3755.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de Buitenlanden franco per post *f* 6.00.

Brieven, Gelden, enz. franco te adresseeren aan »het Bureau van de Tijd.«

MAANDAG 12 SEPTEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 September.

Van alle kanten wordt het berigt bevestigd, het eerst door het *Journal des Débats* gegeven, dat de Fransche gezant te Rome, de hertog de Grammont, namens zijn regering, aan den Paus voorstellen zou gedaan hebben, betrekkelijk diens tijdelijke magt in de Legatiën, die met een afstand dier gewesten gelijk staan. Verscheidene buitenlandsche bladen, waaronder ook die, welke omtrent hetgeen te Rome voorvalt gewoonlijk goed ingelicht zijn, maken er breedvoerig gewag van. Trouwens, de brief van onzen korrespondent, welken wij verleden week geplaatst hebben, sprak reeds toen over de voorstellen aan het Pauselijk bewind, door den hertog van de Grammont uit Parijs medegebragt, en het lijdt nu bijkans geen twijfel meer of de strekking daarvan was zoodanig als het *Journal des Débats* berigtte. Mogen wij een schrijven van den doorgaands goed onderrigten korrespondent te Rome van het *Journal de Bruxelles* gelooven, dan zou de Fransche gezant, zoobals overigens te verwachten was, weinig gezindheid bij den H. Vader ontmoet hebben om zich naar den wil van Napoleon III te plooijen. De Paus zou, naar luid van dat schrijven, den hertog de Grammont zijne verbazing niet ontveinsd hebben, welke hij het regt heeft om zulk voorstel te gevoelen, afkomstig van een vorst, die hem herhaaldelijk van zijn gehechtheid aan den H. Stoel heeft doen verzekeren. Voorts verklaarde de Paus, dat hij nooit zijn toestemming geven zou tot zulk een afstand van de regten des Pausdoms. Daarop antwoordde de hertog de Grammont, dat hij bevel had de verklaring af te leggen, dat zoo Frankrijk niet verkrijgen mogt, wat het verlangde, het zich genoodzaakt zien zou zijn troepen de eeuwige stad te doen ontruimen.

Men verzekert, zoo verhaalt de genoemde korrespondent verder, dat Pius IX, het hoofd met waardigheid opheffende, toen de volgende woorden tot den gezant gesproken zou hebben:

»Uwe regering wil mij dus onttroonen? Zij weet immers wel bij den geest van wanorde, die tegenwoordig in Italië heerscht, dat zoo zij thans haar troepen terugtrekt, morgen de opstand te Rome zich zou vertoonen, wijl ik geen enkel regiment ter mijner verdediging bezit. Voor een magtige mogendheid als Frankrijk is het waarlijk niet edelmoedig aldus zedelijk geweld te gebruiken om onmogelijke inwilligingen van een zwakken grijsaart af te dwingen, maar die grijsaart is de Paus, en hij zal, sterk door den bijstand Gods, onwrikbaar blijven. Deel aan uw regering mede, dat ik, tegenover haren onverwachte eischen, geen gevolg geven kan aan de ontwerpen tot staats-hervorming, waartoe ik mij bereid had verklaard. Het staat uw soeverein vrij zijn troepen terug te roepen en mij aldus te dwingen Rome te verlaten, waar hij mij heeft terug gebragt. Ik zal alsdan een wijkplaats zoeken in den een of anderen hoek van het Katholijk Europa, of zelfs, zoo Europa mij geene veiligheid meer bood, zou ik aan de uiteinden der wereld mijn verblijf vestigen, liever dan aan mijn eed te kort te blijven en te bewilligen in de overweldiging van het kleinste deel van St Pieters erfgoed."

Het artikel van den *Moniteur*, waarvan de telegraaf gisteren een zeer kort uittreksel bragt, schijnt veel belangrijker van inhoud, en veel stelliger in zijn uitdrukkingen dan het beknopte telegram deed vermoeden. De telegraaf heeft aan sommige Duitsche bladen uit de Rijnstreek, daarvan een uitvoeriger uittreksel overgeseind dan aan de onze. Wij deelen dit hieronder mede, in afwachting dat wij naar de Parijsche bladen van gisteren, die de post ons heden avond brengt, in ons volgend Nommer, het artikel in zijn geheel geven. Men zal er, onder meer, omtrent de aanleiding van den vrede te Villafranca eenige nog niet genoemde beweegredenen in vinden, en ontwaren hoe de Italianen thans, namens hunnen »bevrijder" die verklaart zijn taak volbragt te hebben, in de verte met een gewapende interventie van Oostenrijk gedreigd worden.

Ziehier hoe, volgens den telegram in de Duitsche bladen, het Fransche staatsblad spreekt.

»De *Moniteur* behelst een artikel, waarin getracht wordt den waren, maar door kuiperijen en hartstogten misvormden aard van den vrede van Villafranca in 't licht te stellen. De stelling der beide legers bij den aanvang der maand Julij wordt er in aangegeven en het artikel vaart dan ongeveer volgenderwijs voort: De uitzigten waren aan beide zijden bijna gelijk. Het Oostenrijksche leger was het sterkste en steunde tegen vestingen; bovendien was Duitschland bereid voor Oostenrijk partij te kiezen. Ware dit gebeurd, Keizer Napoleon zou zijn troepen hebben teruggetrokken om hen naar den Rijn te doen oprukken. Italiëns zaak zou in dat geval zoo niet verloren, toch ernstig bedreigd zijn geweest.

»In die zwaarwigtige omstandigheden meende de Keizer, dat het vooreerst voor Frankrijk en tevens ook voor Italië voordeelig zijn zou den vrede te sluiten, altans indien de voorwaarden met zijn programma strookten. Maar het was noodzakelijk te weten of Oostenrijk afstand zou doen van het veroverde land, Italië vrijmoedig zijn sympathie schenken, het beginsel der Italiaansche nationaliteit erkennen, en aan Venetië instellingen verleenen, die het tot een Italiaansche provincie maken.

»De Keizer van Oostenrijk bewilligde in alles, doch stelde den terugkeer der hertogen in hunne Staten tot voorwaarde *sine qua non*. Het gezond verstand gebood Keizer Napoleon den terugkeer dier vorsten goed te keuren, welke terugkeer, zonder de hulp van vreemde troepen en met degelijke borgstelling, dat het de vrije wil der bevolking was — wie men aan het verstand zou brengen van hoe groot belang die terugkeer voor het Italiaansche vaderland was — zou bewerkstelligd worden.

»Voor ieder onpartijdige is het duidelijk, dat de Keizer door den vrede meer verkreeg dan door de wapens. Zelfs de innige sympathie van Keizer Napoleon voor de edelmoedigheid en vastberadenheid — waarmede Oostenrijks Keizer, ten wille van den Europeschen vrede en met den wensch om de vriendschappelijke betrekkingen met Frankrijk te herstellen, van zijne schoone provinciën en de gevaarlijke maar roemrijke politiek, welke zijn invloed in Italië schraagde, afstand deed — is niet te miskennen. Wanneer het verdrag trouw wordt uitgevoerd, dan wordt Oostenrijk een bevriende mogendheid, door in Italië niet meer eene Duitsche mogendheid te zijn. Het is ligt te begrijpen dat wanneer, na den vrede, Italiëns lot aan mannen ware toevertrouwd, wie het algemeene vaderland meer ter harte ging dan afzonderlijke rezultaten, zij het verdrag van Villafranca tot ontwikkeling zouden gebragt hebben. Zij zouden hebben voorgesteld den Keizer van Oostenrijk in het Venetiaansche een stelling te doen innemen als die des Konings der Nederlanden in Luxemburg. Keizer Napoleon moest op het gezond verstand en de vaderlandsliefde der Italianen rekenen en gelooven, dat zij zijne politiek begrijpen zouden, welke beknoptelijk in de volgende regels is zaamgevat:

»In plaats van een Europeeschen oorlog geeft Keizer Napoleon de voorkeur aan een vrede, die, na eeuwen, voor het eerst Italiën's nationaliteit bekrachtigt. Piëmont ziet zijne magt vergroot en zal de eerste rol spelen, wanneer het Italiaansche bondgenootschap gevestigd is, evenwel onder deze voorwaarde, dat de voormalige hertogen in hunne staten terugkeeren. Die taal, 't is te hopen, zal door het verstandigste deel der natie begrepen worden. De Fransche Regering heeft bereids verklaard, dat de hertogen door de magt der wapenen niet mogen hersteld worden; maar wanneer de bepalingen van het verdrag van Villafranca niet vervuld worden, dan is de Keizer van Oostenrijk van zijne, betreffende het Venetiaansche, aangegane verpligtingen ontslagen. Verontrust door vijandige demonstratiën op den regter oever van den Po, zal Oostenrijk op voet van oorlog blijven en in plaats van een verzoenende, vredelievende politiek, zal eene politiek van uittarting en haat ontstaan, die op nieuw verwarring en rampen zal veroorzaken."

Het artikel in den *Moniteur* besluit volgenderwijze:

»Men schijnt veel van een Europeesch kongres te verwachten; wij wenschen het van harte voor Italië, maar twijfelen dat het betere voorwaarden zal erlangen. Want het zou niet regtvaardig zijn van eene groote mogendheid belangrijke koncessiën te eischen, zonder haar daarvoor een billijke vergoeding aan te bieden. De oorlog zou het eenige middel zijn om zulk een rezultaat te verkrijgen; maar Italie moet bewust zijn, dat er in Europa slechts ééne mogendheid is, die voor een idée den oorlog heeft gevoerd. Die mogenheid is Frankrijk en Frankrijk heeft zijn taak vervuld."

De toestand van den Kerkelijken Staat (1)

III.

Reeds bij de inneming van Rome duldt hij de wapenen der andere mogendheden, zelfs die van 't aangrenzende Napels niet, ten einde het in zijne magt kome, en hij den Paus beschermen, dat is, beheerschen zou. De beruchte brief, door Edgard Ney overgebragt, toont dat hij dezelfde revolutionaire verandering als die vroeger verlangd was, met geweld wil opdringen, en zulks op 't oogenblik dat hij zelf de gevolgen daarvan bestrijdt. Maar de tijd was niet rijp, en hij zwicht voor den ondervonden tegenstand. Want het is thans duidelijk, waarom de Paus zoo lang toefde om naar zijne hoofdstad terug te keeren. — Een stilzwijgen, als aan de heerschzucht eigen is, volgt, en dekt het plan dat verraderlijk wordt doorgezet. Sardinië, in openbare vijandschap met de Kerk, moet voor hem Italië en de Romeinsche Staten in revolutionairen zin bewerken, en er 't gezag des Pausen zedelijk vernietigen. Ten einde van dat kleine koningrijk nog meer dienst te ontvangen, wordt daarvan — ongetwijfeld na mededeeling der bedoelingen aan Engeland, 'twelk niet minder van de Sardiniërs ter verwarring van Italië gebruik maakt — eene volstrekt onnoodige hulp aangenomen ter beoorloging van Rusland in de Krim. Zoo namelijk zou Sardinië zitting verkrijgen in het te houden congres, daar Oostenrijk helpen overstemmen, en de eischen des oproers en des van haat vlammenden ongeloofs doen hooren. Werkelijk komt dat congres in 1856 tot stand, en Walewski opent het met eene aanspraak welke te kennen geeft, dat het meer om Rome dan ter vaststelling der betrekkingen met Rusland gehouden wordt. Weder dezelfde liberalistische voorstellen worden ter tafel gebragt, en ofschoon de Paus daarbij niet vertegenwoordigd is, over den Pauselijken Staat geoordeeld en gehandeld. Zoo gedraagt zich jegens het opperhoofd der Kerk de man, dien men, zonder de bittere spotternij welke er in ligt te bedoelen, met Karel den Groote vergelijkt! Oostenrijk echter laat zich niet medeslepen, en met dien Staat worden in 't volgende jaar de onderhandelingen voortgezet, die van de zijde van Frankrijk steeds hetzelfde den Paus vijandige doel hebben, en des te meer tegenstand ondervinden, dewijl zij ook met Oostenrijks belangen in strijd zijn. Met meer gevolg werden de pogingen volgehouden om Italië in verwarring te brengen, en men behoefde slechts te letten op de zoogenaamde correspondentiën uit Rome, en de, bij 't stilzwijgen van den *Moniteur*, in de dagbladen verkondigde opiniën, om te voorzien waarop het eindelijk komen zou. De zaak van Mortara maakte dat nog duidelijker. Welke eene goede gelegenheid om te doen zien, dat de Kerkelijke Staat niet overeenkwam, en zelfs niet overeen te brengen was met de eischen van dezen zoo verlichten tijd. Niemand moest meer dan Napoleon het gedrag van het Romeinsch goevernement begrijpen en billijken. Echter was de gezant van Frankrijk de eerste die deswegens vertoogen deed bij den Paus, en diens antwoord, dat hij *onmogelijk* anders handelen *kon*, was juist dat wat Napoleon voorzag en wenschte. Officieel werd derhalve daar niet meer over gehandeld. 't Was genoeg dat zelfs kleinere mogendheden in de noodzakelijkheid gebragt werden Frankrijks voorbeeld te volgen, terwijl de aanklagt, de veroordeeling en verguizing van het Pauselijk goevernement gerustelijk aan de revolutionairen en aan de der Kerk natuurlijk vijandige Protestanten kon worden overgelaten. Een beslissende stap werd eindelijk gedaan, door het verbond van Frankrijk met het revolutionair Sardinië en het huwelijk van Prins Napoleon met eene dochter van Koning Victor Emmanuel. Nu was het

(1) Uit »de Katholiek."

...gthaarder dan ooit, en verspreidde tevens het duidelijkst licht over de ter uitvoering rijp geworden omstandigheden. Italië was in de grootste gisting gebragt, Sardinië had zich uitgeput om zich te wapenen en de spanning tusschen dien Staat en Oostenrijk was tot eene hoogte gedreven, welke den oorlog onvermijdelijk maakte, waardoor de bondgenoot Napoleon in de gelegenheid zou komen zijne plannen met Italië te verwezenlijken. Daar verscheen ter laatste voorbereiding het keizerlijk pamflet waarbij la Guéronière de pen had gehouden. Met eene huichelarij, welke de verachting trotseerde der meer nadenkenden, werd daarin hetgeen zoo openbaar aan Pius IX geweldadig was afgedrongen, voorgesteld als diens eigenlijke wensch en vrije willen, terwijl ieder wist, wat ook graaf Buol had doen gelden: dat de onrust in den Kerkelijken Staat van buiten bewerkt werd, heette het daar: „dat die onrust „toe te schrijven was aan het antagonisme noodzakelijk „ontstaand tusschen de zending van het hoofd der Kerk „en die des Pausen als *Italiaansch* vorst." Met andere woorden: het Pausschap was onbestaanbaar met *staatsbestuur* en de *op de nationaliteiten gegronde politiek*; ten bewijze daarvan werd het volgende gezegd: „de „Paus, die als soeverein de onafhankelijkheid had te „handhaven, veroordeelde den oorlog en weigerde met „Oostenrijk te breken als hoofd der Kerk. Tusschen „twee pligten geplaatst, was hij genoodzaakt, den eenen „aan den anderen op te offeren. Hij bragt noodzakelijk „den politieken pligt aan den geestelijken pligt ten offer. „Zulks is de veroordeeling, niet van Pius, maar van het „systeem; — niet van den persoon, maar van diens stelling, dewijl zijne stelling hem dwingt de verschrikkelijke „keus te doen: of den vorst aan den Kerkvoogd, of den „Kerkvoogd aan den vorst ten offer te brengen. Eindelijk „een derde moeijelijkheid, en wel niet de geringste van „allen is het vormen — van een *Italiaansch* leger."

„Om de daaruit zich alweder ontwikkelende moeijelijkheden, waarbij de nationale of Italiaansche vraag niet vergeten wordt, uit den weg te ruimen en voor altijd te voorkomen, dat is, om den Paus te onttroonen, worden de volgende middelen voorgesteld:

„Secularisatie der administratieve magt (van 't staats„bestuur) door de vorming van een staatsraad; bestaande „uit leeken en belast met de wetten te onderzoeken en „te beredeneren.

„Vertegenwoordiging van alle belangen des lands „(alsof de Pauselijke Staat niets met de Kerk te maken „had) in eene consultum (Kamer) onmiddelijk gekozen „door provinciale Staten, of ten minste uit een lijst „van kandidaten, door de provinciale vergaderingen „opgemaakt, te kiezen door den Paus; welke Kamer „moest opgeroepen worden ter beraadslaging over alle „wetten en ter stemming over het budget.

„Een krachtig werkzame narekening van de plaatse„lijke uitgaven door provinciale vergaderingen of Staten „die hunne zending ontvangen van stedelijke vergade„ringen, welke benoemd worden door kiezers overeen„komstig het edikt van 24 November 1850.

„Hervorming der regtswet door de afkondiging van „een wetboek naar het plan van het Code van Napo„leon, of van Lombardije, of dat van Napels.

„Eene geregelde [!] heffing van belastingen overeen„komstig het in Frankrijk aangenomen systeem.

„Eindelijk verzoening van alle klassen en *opiniën*, „een verlicht en vaderlijk gebruik van goedertierenheid „jegens al degenen die tot eerbiedige onderwerping aan „den Paus bereid zijn.

„Zoodanig waren de grondslagen van het ontwerp „twelk in de maand Junij 1857 van Parijs naar Wee„nen werd gezonden."

Maar stond er in de brochure, indien de Paus van zijn tijdelijk gezag zou verliezen, hij zou op eene andere wijze winnen, namelijk president worden van een bond van Italiaansche Staten. Dat Presidentschap ofschoon het nog niet gezegd werd, kon niet anders zijn dan een bloote titel of eere-presidentschap, want indien de Paus geen goed vorst kon zijn nog minder kon hij zulk een bestuur voeren, en de nationale belangen met die der Kerk overeenbrengen.

Wat er al in dat gansche plan schuilt hebben we niet na te gaan; de kwade trouw is openbaar. Hoe kan de Paus tegen 't wel begrepen belang van zijnen staat handelen, wanneer hij handelt naar *principe waardoor* en streeft naar het doel *waarvoor* die staat ontstaan is? Of is Rome niet eene *kerkelijke* door en voor 's Pausen geestelijke waardigheid bestaan hebbende staat? Indien Lodewijk Napoleon zoo ongeloofelijk kortzigtig is en zoo weinig van de geschiedenis weet als niemand kan gelooven, en echter de la Guéronière doet veronderstellen: hoe zwigt hij dan niet voor het feit dat de belangen van den staat werkelijk door het Pauselijk bestuur zijn bevorderd? Naauwelijks drie jaren was het geleden dat de Rayneval, gezegd had: „wanneer sommige lieden „tot het Pauselijk goevernement spreken: Vorm een „bestuur dat het welzijn des volks ten doel hebbe, kan „dat goevernement antwoorden: ziet onze daden, en „veroordeelt ons indien gij durft!" Maar het plan stond vast en de la Guéronière die zich zoo beijverd had voor de ... heid der ... en, werd waardig bevonden de ... der Franschen onder Napoleon te beschermen en benoemd — tot prefekt van Policie te Parijs! Nog schandelijker schaamteloozer was het gebruik dat tot hetzelfde doel van een anderen huurling gemaakt werd: Edmond About, die, van liberaal of demokraat een aanhanger van Napoleon geworden, daarvoor begiftigd was met de star van 't legioen van eer en verbonden aan den *Moniteur*, werd naar Rome gezonden om voor dat officiële blad correspondentiën uit Italië te schrijven. Zij waren zoodanig dat, wilde Napoleon niet openlijk met den Paus breken, aan de eischen van den Nuntius te Parijs moest toegegeven en de opname dier lasteringen in den *Moniteur* verboden worden. De schotschrijver zette evenwel het hem opgedragen werk voort, en gaf het onder den titel van *La question Romaine* te Brussel in 't licht, van waar het bij duizenden exemplaren in Frankrijk verspreid, en daar eerst verboden werd, toen dat verbod slechts dienen kon om de nieuwsgierigheid te prikkelen. „Het is", zeide de Engelsche en der Katholieke Kerk vijandige *Telegraph*, „als Bonapar„tistische beschimping van het Pausdom eene merkwaar„digheid in het rijk der letteren, en werd dan ook uit„gegeven om het Fransche publiek met verachting te „vervullen voor alle in Italië bestaande goevernemen„ten, slechts dat van Sardinië uitgenomen, *dewijl het „een Apologie moest leveren voor de tusschenkomst des „Franschen keizers in de zaken van Italië. Nooit* is „eenig goevernement *op meer opzettelijk honende en „schoftachtige wijze aangevallen dan dat der Pauselijke „Staten door een letterkundigen handlanger van Lode„wijk Napoleon, oudsten zoon der Kerk.* — De heer „About moge vervolgd worden, maar het proces zal een „schandaal zijn, *want het werk is, wat ook de regt„banken van Parijs zullen zeggen, schier zoo goed van „Louis Napoleon, als wanneer diens naamcijfer op den „titel stond.*"

Door de arr. regtb. te Arnhem is eene veroordeeling uitgesproken, die in het belang van den kleinhandel vermelding verdient. De slagter S. v. J. is op eigen aangifte in staat van faillissement verklaard. Ofschoon hij een geregeld dagboek voor zijne vleeschbestellingen, en grootboek voor kalanten had gehouden en de kurator uit de aanwezige aanteekeningen en inlichtingen den stand des boedels met juistheid heeft kunnen opmaken, heeft de subst.-offic. der regtbank eene regtsvervolging ingesteld, op grond van art. 3 § 3 der wet van 10 Mei 1837, omdat er geen journaal of dagboek volgens art. 6 van het wetboek van koophandel was gehouden; ongeacht het bewijs werd geleverd, dat uit een en ander de stand des boedels volledig bleek, heeft de regtbank den failiet, om het gemis van dat geregeld gehouden dagboek, schuldig verklaard aan enkele bankbreuk, en veroordeeld tot eene maand gevangenisstraf, ofschoon, zelfs bij schuldigverklaring de straf fakultatief gesteld is, en van kwade trouw of opzettelijk bedrog geen spoor aanwezig was.

Reeds is medegedeeld dat er een brief vermist is, aan het adres van *Monsieur Mioulet, Nieuwe Molstraat, la Haye*, waarin een bankbiljet van *f* 200. Thans deelt het *Policieblad* daaromtrent het volgende mede: De officier van Justicie bij de arrond. regtbank te Rotterdam deelt mede, dat door eene vertrouwde dienstmaagd van den heer J. G. Grebe, op den 29 Aug. jl. te Rotterdam is op den post gedaan een brief, met het adres: *Monsieur Mioulet, Nieuwe Molstraat, la Haye*, waarin een geopende overlandmailbrief aan hetzelfde adres, een paar kleine briefjes, waarop slechts voornamen gesteld, en een bankbiljet, groot *f* 200, waarvan nommer en datum onbekend. Deze brief is voor alsnog niet aan zijn adres ontvangen.

Ten gevolge van nasporingen, bij het departement van Financiën gedaan in het bureau der rebuten, zijn de vermiste brieven met geldswaarde, verzonden van Warmond en van Elburg, in 1856 en 1857, ontdekt onder de *onbekende* brieven, bij welke gelegenheid tevens is gebleken, dat de niet-bezorging dier brieven is veroorzaakt door onnaauwkeurigheden, van de zijde der *afzenders* in de adressen begaan. De bedoelde brieven zijn van wege het departement aan de afzenders teruggegeven.

De minister van Oorlog heeft dezer dagen eene cirkulaire gerigt aan de chefs der korpsen van het leger, waarbij zij gemagtigd worden, om aan de miliciens der ligtingen van 1855, thans in het genot van onbepaald verlof, en die vergunning mogten vragen om een huwelijk aan te gaan, tot dat einde toestemming te verleenen, mits die miliciens vooraf hunne schuld, op het kleedings- en reparatie-fonds aanzuiveren, terwijl zij, die buiten staat mogten zijn aan laatstgenoemde voorwaarde te voldoen, dit behoorlijk moeten doen konstateren door een bewijs, af te geven door de bevoegde autoriteiten hunner woonplaats.

Z. M. heeft bij besluit van 31 Aug. jl. bepaald, dat, boven en behalve het getal van 1600 militairen, dat, ingevolge Hoogstd. besluit van 1 Febr. jl., gedurende dit jaar naar 's Rijks overzeesche bezittingen zal worden gezonden, in den loop van dit jaar nog 1400 militairen naar het leger in Oost-Indië zullen worden bestemd, zoodat er in het geheel dit jaar 3000 man derwaarts zal worden gezonden.

Bij beschikking van den minister van Marine van den 8n dezer, is de adelborst der 2de klasse bij het koninklijk instituut voor de Marine te Willemsoord, J. L. von Leschen, met ingang van den 16n dezer maand, benoemd tot adsistent bij den scheepsbouw bij 's Rijks werf te Vlissingen.

Z. M. heeft P. I. van Ogtrop erkend als vice-konsul van Mexiko voor Amsterdam en Rotterdam.

SCHEVENINGEN, 9 Sept. Niettegenstaande het weder sinds eenige dagen minder uitlokkend is, komen nog dagelijks vreemdelingen hier aan. Vele lijders, die in ons midden om redenen van gezondheid vertoefd hebben mogten weder de heilzame uitwerking van het zeebad en de zeelucht ondervinden. Niet een enkel ongeval heeft men dit jaar bij het baden te betreuren gehad en door een ieder worden de orde en betamelijkheid geroemd, die bij het in open zee baden heerschen.

— Den 2n dezer is met 32000 stuks steurharing en 17 ton pekelharing alhier aan geweest de pink *Pieter en Maarten* van den heer F. Varkevisser; en dezen morgen is met 52,000 stuks haring aangezet de pink *de Arend*, stuurman N. de Jager, thans reeder de heer J. Pleysier, vroeger de heer R. van Bueren.

Op een veertigtal pinken na bevindt zich onze haringvloot reeds onder den Engelschen wal.

Niet meer dan vier vaartuigen, als een van den heer P. Varkevisser, een van den heer J. C. Bausch, een van den C. Dijkhuizen en een van den heer C. Best, zullen overblijven om onze markt van verschen visch te voorzien.

WORMERVEER, 7 Sep. Ter kaasmarkt waren aangevoerd 36 stapels. Hoogste prijzen: kleine *f* 29½, middelbare *f* 35 per 50 Ned. ℔.

PURMEREND, 6 Sept. De hoogste prijzen der Kaas waren heden voor kleine *f* 29½, voor middelbare *f* 34½ per 50 Ned. ℔.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

LONDEN, 9 Sept. De *Great Eastern* is, na heden voormiddag te Margate voorbij gestoomd te zijn, in zee gestoken. De snelheid overtrof de gekoesterde verwachting.

ROME, 9 Sept. De Paus is aan de koorts lijdende geweest, waardoor Z. H. gedurende eenige dagen volstrekt geene audiëntie heeft kunnen verleenen. Heden bevindt hij zich beter; hij zal binnen kort naar zijne villa te Castel-Gandolfo vertrekken.

TURIJN, 9 Sept. Binnen kort zal eene deputatie, bestaande uit den markies Lajotico, den ridder Peruzzi en den hoogleeraar Abatucci naar Parijs vertrekken, belast met eene zending van de Toskaansche Regering. De heer Abatucci heeft heden deze stad verlaten, om zich bij zijne kollega's te Parijs vervoegen.

De prezident der nationale vergadering te Bologna, heeft voorgesteld om een adres tot Koning Viktor Emanuel en Keizer Napoleon te rigten, ten einde de belangen der bevolking van de Marken en Umbrie aan HH. MM. op te dragen, met de verklaring, dat de bevolking van de Romagna bereid is, om bij te dragen tot eene geldelijke vergoeding voor Venetië aan Oostenrijk.

PARMA, 9 Sept. De nationale vergadering zal beraadslagen over een adres aan Keizer Napoleon. Een voorstel, om de uitvoerende magt provizioneel aan den diktator Farini op te dragen, en te verklaren dat de dynastie der Bourbons vervallen is van den troon, zal morgen in beraadslaging komen.

MUNCHEN, 9 Sept. De Pauselijke nuntius alhier, mgr. Chigi, is langs telegrafischen weg naar Rome ontboden, ten einde aan de beraadslagingen over gewigtige hervormingen in het bestuur deel te nemen. Wanneer hij terug zal komen, is nog onzeker.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Sept. Het berigt van een door het Engelsch goevernement aan de kabinetten te Parijs en Weenen officieel gedaan voorstel, tot de bijeenroeping van een kongres, welk berigt in een „algemeene korrespondentie" van Londen gelezen werd, moet slechts als een eenvoudig gerucht worden aangemerkt. De *Pays*, die in de gelegenheid is goed onderrigt te zijn, meent dat de zaken zoo ver nog niet gevorderd zijn, met welke meening velen instemmen. Volgens den En-

... *Globe* is Engeland wel gezind om hem een ... goedkeuring te geven, maar op voorwaarden, ... Oostenrijk tot hiertoe volstrekt niet voornemens ... te nemen.

— Prins Napoleon is naar Auvergne vertrokken van waar hij naar Zwitserland denkt te gaan, en wel, naar men wil, om tegenwoordig te zijn bij de zamenkomst van Napoleon III en Frans Jozef. Ofschoon nog niets nopens die bijeenkomst bepaald is, beschouwt men die toch als zeker.

— In plaats van den 11n zal Koning Leopold den Keizer den 12n ontmoeten. Tezelfder tijd zal de heer de Reiset verslag komen geven van zijne zending in Italië. Graaf Poniatowsky, die met weinig goed gevolg werkzaam is geweest, zal insgelijks weldra naar Frankrijk terugkeeren.

— [illegible] *Diario* van Barcelona, dd. 4 dezer, nopens het nieuwe konkordaat het volgende:

„Den 25 Augustus is te Rome het konkordaat onderteekend, waarbij de betrekkingen tusschen den H. Stoel en Spanje weder aanknoopt. De voornaamste grondslagen er van moeten zijn:

„Geheele desamortizatie volgens de wet van 1855. — De kerkelijke goederen zullen in onvervreemdbare inschrijvingen betaald worden, welke der geestelijkheid als jaarlijksch inkomen zullen toegerekend kunnen worden. — Van den verkoop zijn de gebouwen der parochiën en bisdommen uitgezonderd. — De Bisschoppen, die dit verlangen, kunnen de inkomsten, welke de regering aan hunne diocezen verleent, tegen inschrijvingen verwisselen of alleen het verschil, dat tusschen het bedrag bestaan zal, dat zij als schadeloosstelling ontvangen voor de goederen, waaruit een gedeelte hunner jaarwedde bestaat en datgene wat de regering hun nu in geld verleent. — De parochiale indeeling is geregeld."

ENGELAND.

LONDEN, 7 Sept. De *Times* bevat een satiriek artikel tegen vier zijner vrienden, de heeren Gladstone, Bright, Cobden en Roebuck. Het blad schildert hen af als honden, die tegen de maan blaffen, als lieden, die eigenlijk tot geen partij behooren, en die zich geen [illegible] kritiek ten doel stellen. Gladstone neemt in de oogen van den *Times* eene bijzondere plaats in, want hij is de eenige der vier, om bij de wetgeving de hand te leenen. In het algemeen worden de karakters der vier heeren op de volgende, niet zeer vleijende wijze geschetst:

„Als ergens eene domheid op het tapijt is, welke gedurende eenigen tijd de ooren van het janhagel streelen kan, ontbreekt het nooit aan redenaars, die den snaren welluidende klanken ontlokkelen. Alles is goed genoeg tot dit doel, van het lijden eens mandarijns of negers af, die zonder flanel vest moet arbeiden, tot de verwaarloozing van oude overleveringen of ridderlijke sympathiën, met het ongeluk van hertogen wier stamboom in duistere vooreeuwen een zwakke tak was. Alles is goed genoeg, als het maar in een onbestemden nevel gehuld, schitterend, niet te praktiesch of niet tegen eene scherpe kritiek bestand is. Alles is goed genoeg, zoo het slechts de opmerkzaamheid van een gedachteloos graauw of de even domme sympathiën van beschaafde toehoorders verwekt. Maar het is als de waterval, terwijl de molen niet draait: slechts schuim en geraas, geen degelijk voordeel. Het ligt in die mannen, om te kritizeren en te vernietigen, theoriën te maken en te vonnissen. Zij zijn op eene verspilling der praktiesche magt uit, wat of boos of dwaas is. Nu dat dagen van rust voor het parlement daar zijn, blijkt dat de groote redenaars niets ten uitvoer gebragt hebben van wat zij voorstelden en alles in den steek gebleven is wat met een tiende der moeite, die zij zich voor onmogelijke zaken gaven, tot stand had kunnen gebragt worden." De *Times* doelt hier bijzonder op de vermindering bij de land- en zeemagt. Het blad meent dat het budget voor de marine en het leger met £ 5,000,000 verminderd kon worden en men toch een veel beter leger en vloot kon hebben, dan nu het geval is en het wilde te kennen geven dat de heeren Gladstone, Cobden, Bright en Roebuck hunne krachten daaraan behoorden te wijden.

— De *Morning Post* berigtende dat de bevolking van de Romagna plegtig heeft verklaard, door het orgaan harer gevolmagtigden, dat zij onder het wereldlijk gezag van den Paus niet meer wil staan, zegt dat met die verklaring de grootste zwarigheid der Italiaansche quaestie een aanvang neemt, immers, zoo leest men in het blad, rijzen zij ernstiger verwikkelingen in het leven dan die voort kunnen komen uit een nieuwe verdeeling van grondgebied of uit de gewone overdragt van het gezag van den eenen Vorst op den anderen.

„Om, te weten, voegt het blad er aan toe, in bewoordingen, waarin velen de pen van lord Palmerston willen erkennen, of het protest der nationale vergadering door de Europesche mogendheden gunstig zal ontvangen worden, hierin ligt om zoo te zeggen de vraag, of de heiligste belangen van het regt, de geregtigheid en menschheid nogmaals als in 1849 onder den voet getrapt zullen worden, en de geestelijkheid in het bezit moet blijven van den rijkdom, welken zij afgeperst heeft van hare verfoeide dwingelandij."

— Volgens berigten uit China van 3 Aug. heerschte eene algemeene rust en begonnen de zaken haren gang te hernemen. Te Tien-Sing waren de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland, die naar Peking op reis zijn, aangekomen. De stoomkorvet *Duchayla* lag in de golf van Petchili en de heer de Bourboulon was den Peï-ho opgevaren met een schip, dat uitsluitend vervaardigd is voor de riviervaart en van Shang-Haï af gesleept wordt.

De gezanten moesten van Tien-Sing tot de hoofdstad door een mandarijn vergezeld worden, die met de ceremoniën belast is, en hen beschermen moet. Hij bevond zich bij de aankomst der vertegenwoordigers nog niet te Tien-Sing, en de juiste dag zijner intrede was niet bekend. Dit vertraag moet echter in ongunstigen zin verklaard worden, want men wist zeker dat de woning der gezanten te Peking reeds bepaald was, en zij door den Keizer in persoon konden ontvangen worden.

Sedert het instellen van een regelmatigen post met China, bekleedt Rusland aldaar eene bijzondere plaats en heeft dat rijk meer invloed te Peking dan eenige andere mogendheid. De posten gaan over land en betreden te Kiakhta het Chineesche gebied. Maandelijks vertrekt en komt er een. Generaal Mouravieff-Amoursky, goeverneur-generaal van Oost-Siberië, heeft de postdienst ten uitvoer gebragt. Zij gaat geregeld voort en brengt de hoofdsteden der beide landen in gemeenschap. Er is sprake van, om op die lijn een telegraaf aan te leggen, en, als het hof van Peking, gelijk men gelooft, er in toestemt, zal de uitvoering de zeldzaamste schrede van vooruitgang zijn, welke in onze eeuw gedaan werd. Ook loopt een gerucht nopens hulp, welke Rusland aan den Keizer zou geven, om den opstand in Nanking te dempen. Men vermoedt dat dit niet geheel ongegrond en het zeer wel mogelijk is, dat Europa spoedig dingen verneemt, waarover het verbaasd zal staan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 9 Sept. Eenige dagbladen hebben de brieven van den hertog van Modena over Keizer Napoleon openbaar gemaakt. De *Wien. Ztg.* heeft dit sterk gelaakt en de echtheid der brieven ontkend. Intusschen verklaart het regeringsblad van Modena zeer nadrukkelijk, dat de oorspronkelijke brieven voor ieder zigtbaar zijn en afschriften met fac-simile uitgereikt worden, aan wie er om vraagt.

ITALIË.

ROME, 3 Sept. De betrekkingen tusschen den H. Stoel en den Franschen gezant zijn niet verbeterd. De hertog de Grammont volhardt bij het voorstel waardoor de tegenwoordige toestand der Romagna aangenomen en der revolutie de overwinning wordt toegekend. De Paus zou slechts leenheer zijn, voor minstens tien jaren een leek als onderkoning of voorzitter kiezen en eene schatting ontvangen. De hertog de Grammont heeft er niet officiëel van gesproken, dat het Fransche garnizoen dadelijk vertrekken zou. Alleen moet hij gezegd hebben, dat een langere duur der bezetting den Keizer, in het oog van Europa, kon in tegenspraak doen schijnen met het door hem aangekondigde voornemen om den H. Vader van vreemden invloed te bevrijden. De gezant vergeet daarbij, dat de Piëmontesche invloed voor den H. Stoel zoowel een vreemde is als die van Oostenrijk of Frankrijk, en daarenboven nog verregaand beleedigend en vijandig. Een behoorlijk uitstel dient der Pauselijke regering dus te worden toegestaan. Tegen Februarij zoude zij haar leger kunnen gevormd hebben.

FLORENCE, 3 Sept. De vier Aartsbisschoppen van Toskane, namelijk van Florence, Piza, Lucca en Sienna hebben aan het voorloopig bewind een vertoog gerigt, waarin zij zich met waardigheid en nadruk tegen de twee beruchte cirkulaires verheffen, welke de geheele geestelijkheid onder toezigt der policie stellen, en in het Toskaansche regeringsblad den 25n Augustus werden openbaar gemaakt. De overige Bisschoppen hebben besloten dit voorbeeld te volgen en zich in bijzondere brieven met de beginselen en gevoelens, in het protest uitgedrukt, te vereenigen.

— Het Toskaansche regeringsblad bevat eene proklamatie van het voorloopig bestuur en eene andere van den burgemeester van Florence, welke beide den Toskaners doen weten, dat hunne wenschen verhoord zullen worden." De eerste zegt, dat Viktor Emmanuel de zaak van Toskane ondersteunen zal, de andere, dat de Koning heeft aangenomen de Toskaners onder zijn konstitutionelen schepter te stellen, om een sterk rijk te stichten, dat de onafhankelijkheid van Italië voor altijd waarborgt.

GENUA, 8 Sept. De *Corriere Mercantile* doet het voorstel, dat Toskane en de hertogdommen de organizatie van het leger van den Italiaanschen bond voltooijen, om het vervolgens onder het kommando der generaals Fanti, Garibaldi en Mezzacapo, bij het Sardinisch-Lombardische te voegen; dat de Grondwet van Karel-Albert worde afgekondigd; dat het toltarief dier landen met dat van Sardinië op gelijken voet worde gebragt, en dat eindelijk de vereeniging der spoorwegen en post- en telegraaflinien gedekreteerd worde. Indien al die maatregelen werden uitgevoerd, dan zou zekerlijk de aanhechting van een groot deel van Midden-Italië volbragt zijn, zoo niet regtens ten minste feitelijk, en alle reaktie tegen de gevolgen dier zamenhechting groote bezwaren ontmoeten.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 September.

ONDERTROUWD (8 Sept.): J. Weers Gz. met C. Bohlender.

GETROUWD (8 Sept.): H. van Gelder met F. C. van Setten. - J. G. Weers Jr. met H. Stijger. - H. E. W. Enners met M. E. M. Hesselmeijer. - H. Elandt met J. Buree. - M. A. Souget met R. D. Levie.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	Rente	9 SEPT.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	101⅞	"		
Nederl. Bank	4 "				
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	64⅞	"	65	64 15/16
Dito Dito	3 "	78	"	78⅛	
Dito Dito	4 "	98⅝	"	98¾	
Amortis. Syndik.	3½ "	95⅛	"		
Aand. Handel-Maatsch.	"	127	"	127½	127
Oost-Ind. Leening	4 "	97¾	"	97⅞	
Aand. Holl. Spoorweg			"		
Leening idem	4½ pCt.	100	"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "		"		
Maatschappij van Weld.	4 "		"		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ "		"		
Dito bij *Rothschild*	2½ "	52⅛	"		
Frankrijk, Certifikaten	3 "		"		
Spanje, Obligatiën	1½ "	34	"	34⅛	34⅛
Dito	3 "	45¼	"		
Dito Binnenl.	3 "	43	"	43 7/16	43⅜
Amortisable Schuld		11 1/16	"	11⅜	11⅜
Bewijzen Coupon		4¾	"	4 13/16	
Crediet Instel. bij *Prost & C°.*			"		
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	44 13/16	"	44⅞	
Dito 1856	3 "	43 7/16	"	43½	
Dito Uitgestelde		30¾	"		
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	105	"	105¼	
Dito bij idem 1828/1829	5 "	101½	"	101⅝	
Cert. bij idem 1831/1833	5 "		"		
Dito bij idem 1840	4 "	85	"		
Dito bij *Stieglitz*	4 "	84⅝	"	84⅞	
Dito Nieuwe	4 "		"		
Dito 5de Serie	5 "	91¾	"		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	101	"	101⅜	101⅜
Dito adm. te Hamburg	5 "		"		
Dito dito te Londen	5		"		
Dito dito dito	4½ "		"		
Inschrijving in Assignat.	6 "		"		
Certifikaten van dito	6 "	65	"		
Spoorweg Aktiën	5 "		"		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ	156½	"		
Obligatiën	4 pCt.	80	"		
Pruissen, Obligatiën	5 "	101	"	101¼	101
aandeelen 1854	3½ "		"		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 "		"		
Dito dito	4 "		"		
Dito Metalliek	5 "	57	"	57⅜	57⅜
Dito Rente Amsterdam	5 "	74⅞	"	75⅜	75⅜
Dito Nationale 1854	5 "	61	"	61⅜	61¼
Dito dito	2½ "	30⅛	"	30⅜	30⅜
Weener Bank-Aktiën	ƒ	865	"		
Dito Aand. fl. 250, 1839	"		"		
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	270	"		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen		46½	"		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 "		"		
Dito bij *Rothschild*	5 "		"		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 "	99¾	"		
Dito	3 "		"		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99	"		
Dito 1839 van £ 100	5 "		"		
Dito 1843 " £ 100	4½	[illegible]	"		
Dito 1852	4½		"		
Dito 1853	[illegible]		"		
Sardinië	5 "		"		
Peru, Geldl. 1854	4½ "		"		
Dito te Parijs			"		
Ecuador, Oblig. 1855	1 "		"		
Venezuela dito 6 pCt. thans	3 "	26⅜	"	26½	
Dito Uitgestelde	1 "	14⅛	"		
Grenada, Obligatiën	3½ "	15¾	"	15⅞	
Dito Uitgestelde			"		
Mexiko dito	3 "	19⅞	"	20 1/16	
N.rd-Amer. Ob. *Hope en C.* I.r. A	"	96¼	"		
Dito dito	B "		"		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.		"		
Amerik. Bank Aktiën			"		
Illinois Spoorweg-Aandeelen			"		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	81¾	"		
Louisiana	5 "		"		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 "		"		

Handel-Maatschappij kontant —; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgef. 224¾, 25; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; N. Port. 43 5/16, ⅜; Galv. 56, 57.

Met levendige handel waren Binnenlandsche fondsen tot verhoogde koers te plaatsen. Russen, en voornamentlijk Oostenrijksche werden tot veel verlaagde koers afgegeven. Laat Beurs was er veel vraag naar Mexiko.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 10 September tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⁷/₈; Aand. Handel-Maatsch. 126¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. 43¼; Rusl., Obl. bij Hope en Cº. 5 pc. 104⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 101⅛, Oostenrijk, Met. 5 pc. 56¹¹/₁₆, dito Rente Amst. 5 pc. 74¾, dito Nationale 1854 5 pc. 60¹¹/₁₆, dito 2½ pc. 30.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	ƒ 55½	2/m.	Livorno	ƒ 38¾
Zigt	»	55⅝	»	Napels	» 79
2/m.	Bordeaux	» 55¼	3/m.	Petersburg	» 169
2/m.	»	» 55⅜	6/w.	Weenen	» 97
3/m.	Madrid	» 238	»	Augsburg	» 99
»	Cadix	» 240	»	Frankfort	» 99¾
»	Sevilië	» 237	2/m.	Hamburg	» 35⅛
»	Bilbao	» 237	Zigt	»	» 35¼
»	Lissabon	» 40¾	2/m.	Londen	» 11.65
»	Porto	» 40¼	Zigt	»	» 11.70
2/m.	Genua	» 45¼	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Sept. België 2½ pc. 55⁷/₈; 4½ pc. 98p Metal. 60⅛p; Nation. 64½; Spanje 1½ pc. 33⁷/₈; 3 pc. 43⅜g.

PARIJS, 9 Sept. Rente kont. 4½ pc. —.—, in liq. 3 pc. —.—; op tijd 3 pc. 68.45; Credit mobilier 805.—; Fr.-Oost. Spoorw. 545.—; Russ. Spoorw.-Aktiën 500; Spanje 1⅛ pc. 34⅛; 3 pc. 44; Passive 10½; Cred. Spanje 272.50; Rom. Leening —.—.

MADRID, 8 Sept. Spanje 3 pc. 44.25; 1½ pc. 34.40.

LONDEN, 9 Sept. Cons. 95⅜ a ½; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅝ a 21; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. Holl. bonds —. Grenada uitgest. 17½ a 17⅞; id. werkelijke 4⅝ a 5⅛ 5 pc. Venez. 27¾ a 28; 2¼ pc. id. 14¾ a 15; 3 pc. Port. 46¼ a 46¾; 3 pc. Spanje 46 a 46½; 1½ pc. id. 34⅛ a 34¾; Coupons 4⅝ a 4⁷/₈; Passive 11 a 11⅛; 4½ pc. Russen 98 a 99; 5 pc. id. 111 a 112; 2½ pc. Holland 64 a 65; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 62 a 63; id. 7 pc. Oblig. 78 a 80; Sardinië 86 a 86½; Ecuador —.

WEENEN, 9 Sept. Met. 5 pc. 74.50; Nat. 78 80; Loten 1854 4 pc. 109.50, Bank-Aktiën 893, Noord-Baan-akt. —.—; Credit Anst. 210.—; O.-Fr. Spoorw.-akt. 258.—; Lomb. Venetiaansche —.—, Nieuwe —.—; Wissel op Londen 3/m. 11.95, Goud 18¾; Zilver 18¼.

BERLIJN, 9 Sept. Metalliek 5 pc. 61¾; Nationale 65, Stiegl. 5de serie 100; 6de id. 107; Rusland 5 pc. —, Pruiss. Staats. 4½ pc. —; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141; Credit 85½; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 19, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 142⅛, 2/m. 141½, Weenen —, Petersburg 97¼.

FRANKFORT, 9 Sept. Metalliek 5 pc. 59⅞; Nation. 63⅜, Cred. Akt. 206, Spanje 3 pc. 42⅞, 1½ pc. 33⁷/₈; Bankakt. 883, Wissel op Londen 116⁷/₈, Weenen 96¾, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 9 Sept.

Tarwe bij gerijven in een doen: 132 ℔ o. b. Poolsche ƒ320; 132 ℔ dito ƒ205.

Rogge stil: 117 ℔ Archangel ƒ160.

Garst ƒ2 a 4 hooger: 108 ℔ j. Vriessche Winter ƒ150, 152. Boekweit onveranderd: 118 ℔ Holsteinsche ƒ166.

Op 9 vaten Olie te leveren: in April ek. 60⅞; Sept. 55½ Okt. 55½. *Lijnzaad* in een doen: 110/4 ℔ Patna ƒ320. *Raapolie* op 6/w. ƒ35; Vliegend ƒ33¾; in Mei ek. ƒ35¼; Okt. ƒ33½ a ¾; Nov. ƒ33⅜ a 34; Dec. ƒ34 a ¼. *Lijnolie* op 6/w. ƒ34⅛; Vliegend ƒ33; in Okt. ek. ƒ33 a ¼; Nov. ƒ33½; Dec. ƒ32. *Hennepolie* op 6/w. ƒ37½; Vliegend ƒ36¼.

SCHIEDAM, 9 Sept. Rogge. Verkocht: 146/2 ℔ n. Arch. ƒ170 6/w.; 144/2 ℔ dito ƒ162 kt. 164 6/w. — Gerst: 129/2 ℔ Libau ƒ166 kt. — Moutwijn ƒ14.75; Jenever ƒ20,25; Amst. Proef ƒ21,50 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling ƒ1,00 per ketel.

MIDDELBURG, 8 Sept. Jarige Zeeuwsche Tarwe ƒ7,70, ƒ7,80, zeer enkeld ƒ8.— Nieuwe ƒ7,30, 7,—, puike nieuwe voor de zaai werd met ƒ8,50 a 9.— betaald; puike jarige Walchersche dito begin beurs ƒ8,90, later door de konsumptie ƒ8.20, 8.22 gekocht, mindere ƒ7.75 per mud; dito dito voor de zaai is van ƒ9,— en 8,75 gekocht, gewone ƒ7.60 a 7.30. — Puike zuivere Zaai-Rogge noteert men ƒ6,10, jarige ƒ6,—. — Garst: puike Winter kon ƒ5,—, mindere ƒ4,85 halen; dito Zomer ƒ4,75 a 4,65 de mud. — Nieuwe Walchersche Witteboonen aan ƒ9,50 waren er grage koopers, enkelde monsters zijn aan ƒ9,75 gekocht, die op ƒ10,— vasthielden konden niet verkoopen; dito dito Bruineboonen ƒ9,50 a 10,—; dito Paardeboonen is ƒ6.50 en 6,60 betaald; Zeeuwsche dito ƒ6,25. — Walchersche groene Erwten puik kokende ƒ8,— a 8,15, mindere ƒ7,75, dito groote ƒ10,— a ƒ11,— naar kwaliteit; Zeeuwsche groene Erwten ƒ7,— a 7,50. — Koolzaad puik ƒ10,— a ƒ10,25 gekocht. — Raapolie ƒ35,50; Patentolie ƒ37,75; Lijnolie ƒ37,75 per vat op 6 weken, op kontant ƒ1,— per vat lager. — Harde Lijnkoeken ƒ9,— per 104 st.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 9 Sept. Limmerhorst, Livonia, Pernau.
VLIE, 7 Sept. De Boer, Boreas, Newcastle.
HELVOET, 9 Sept. Harrison, Clarat, Newcastle.

UITGEZEILD.

TEXEL, 10 Sept. Aurora (st.), Londen.
HELVOET, 9 Sept. Gironde (st.), Petersburg.

Advertentiën.

(1808) Heden overleed mijne waarde Echtgenoote, Mejufvrouw GERDINA LAFFERTÉE, in den ouderdom van ruim 74 jaren, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden.

J. F. LUIJPEN.

NIJMEGEN, den 8 September 1859.

(1805) Heden overleed alhier tot onze groote droefheid, in den ouderdom van 67 jaren, na voorzien te zijn van laatste H. H. Sacramenten der stervenden, onze waarde Broeder, de Wel-Edel Achtb. Heer LAURENS ANTONIE CORSTIAENSEN, in leven Burgemeester dezer gemeente.

STAND DAAR BUITEN; H. CORSTIAENSEN.
den 8 September 1859. JACˢ CORSTIAENSEN.

(1809) Op den 7 September 1859 is overleden, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, mijn geliefde Echtgenoot de Heer JACOB DEUGD, in den ouderdom van ruim 62 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van bijna 39 jaren.

VINKEVEEN, De Wed. J. DEUGD,
12 September 1859. MARG. BRUINE.

De Affaire zal door mij gecontinueerd worden.

EEN HULPONDERWIJZER

wordt ten spoedigste gevraagd voor de *R. K. Armenschool* te *Amersfoort.* De daar bestaande School tot Opleiding van Onderwijzers en voldoende vrije tijd geven goede gelegenheid tot verdere vorming als Onderwijzer. Adres (*franco* en gemerkt met de letters RKA) aan den Prezident van de kommissie der voormelde Armenschool,

(1807) W. J. VAN BEEK.

DE STAALWIJN

van den Apotheker G. VAN LIPP te Kleef bekleedt onder de Staalmiddelen eene eerste plaats, vereenigende in zich de *opwekkende* eigenschap van den Wijn met *de versterkende* van het IJzer.

Deze **STAALWIJN**, wordt met het beste gevolg aangewend *in alle Ziekten, die eene verbetering van het bloed en eene versterking van de Zenuwen vereischen, bij Zenuwzwakte, met alle daarbij voorkomende Ziekteverschijnselen, bij ziekelijke aandoeningen van het Hoofd en het Ruggenmerg, ter bestrijding van zoo vele uit zwakte voortkomende Onderbuikskwalen, en is bijkans onmisbaar in vele ziekten der Kinderen.* Daarbij is de **LIPP'SCHE STAALWIJN** zeer aangenaam van smaak, en uitmuntend geschikt voor een langdurig gebruik, daar zelfs de zwakste Magen denzelven bijzonder goed verdragen kunnen.

De FLACON met gebruiksaanwijzing kost ƒ 1.25, en is te ontbieden door de HOOFDAGENTEN *F. VON WINDHEIM & Cº.*, **VERKOOPHUIS** te AMSTERDAM en hunne bekende Depôts.

Heeren APOTHEKERS genieten een behoorlijk Rabat. (1806)

DE PILLEN VAN HOLLOWAY zijn een onwaardeerbaar geneesmiddel voor degenen welke aan lever- en maagkwalen lijden. De deugd en kracht dezer pillen beproefd zijnde door een groot aantal lijders en wel bijzonderlijk in Nederland, Java en Suriname, is het onnoodig om dezelven verder uitteweiden daar duizenden daarvan gebruik gemaakt hebbende, hare weldadige uitwerking hebben ondervonden, al degenen welke lijden aan ongesteldheid aan de lever, of de ingewanden, gebrek aan spijsvertering, zware hoofdpijnen, duizeligheid, aandrang van het bloed naar het hoofd, kunnen geen beter werkend middel gebruiken. Zij zijn ook buitengewoon heilzaam voor borstkwaal, mits dat tevens de zalf daarbij ter inwrijving op de borst des morgens en 's avonds wordt gebruikt.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg: *Doosjes Pillen* à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 6.75, ƒ 13.50, ƒ 20.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.80, ƒ 1.85, ƒ 3.00, ƒ 7.05, ƒ 13.85, ƒ 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y. No. 251, en Nieuwendijk, H No. 78, als Depôthouders te

Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Breda* en bij STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*; alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment.* (1554)

ZILVEREN KERKWERKEN.

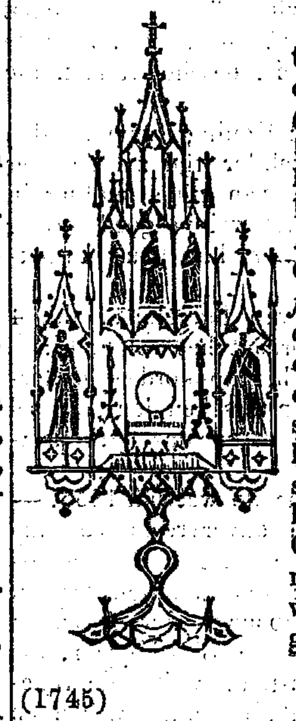

De ondergeteekende heeft de eer te berigten, dat er steeds voorhanden zijn: **Remonstranzen** (gothiek en moderne) van ƒ 100 tot 500, **Siboriën** van ƒ 95 tot ƒ 400, **Kelken** van ƒ 40 tot ƒ 200; voorts **H. Olie- en Lunadoozen, Ampullen, Mariakroonen, Christusbeelden** van ƒ 6 tot ƒ 70 met zilvergemonteerde Kruisen, enz. enz. Alle voorwerpen worden op aanvrage ter bezigtiging gezonden; verder teekeningen van alle soorten van kostbare **Zilverwerken**, met opgaaf van den billijksten prijs. Ook belast men zich met het Herstellen en Bijvergulden van Oude Voorwerpen, welke met den meesten spoed en naauwgezetheid worden in orde gebragt en toegezonden.

A. P. HERMANS-SMITS
(1745) te *Eindhoven.*

(1799) **Bij de Boekhandelaars**

J. J. ARKESTEYN & ZOON,

te *'s Bosch*, is van de Pers gekomen, en alom verkrijgbaar gesteld:

Geschiedenis der Noordelijke Nederlanden, bewerkt door J. WATERREUS, Onderwijzer te *Delft* . . . . **ƒ 0.35.**

Dit werk is allezins aanbevelenswaardig voor de lagere Scholen. Het kan insgelijks dienen voor Gymnasia, alsmede tot handleiding voor aankomende Onderwijzers. Behalve een Chronologische tabel van de Uitvindingen, Ontdekkingen, enz. in ons Vaderland gedaan, is er een lijst aan toegevoegd van de voornaamste wetenschappelijke personen der Geschiedenis.

Wordt ook met succes gedebiteerd:

Denken en Spreken, door P. DE GRACE en J. WATERREUS, te *Delft* . . . . . **ƒ 0.25.**

Ontwikkeling van het kinderlijk denken en de uitdrukking der gedachte bij het kind reeds vroegtijdig te bevorderen is het doel, dat de zamenstellers van dit werkje beoogd hebben. Het wordt met veel vrucht gebruikt door aankomende Onderwijzers, door Bewaarschoolhouderessen en door Moeders, die zelven het verstand harer kleinen ontwikkelen willen.

Bladen uit het Boek der Natuur, Leer- en Leesboek voor de lagere Scholen . . . . **ƒ 0.70.**

Beknopte Schets der Vaderlandsche Geschiedenis voor de Nederlandsche Jeugd. Zesde, verbeterde druk . . . . **ƒ 0.15**

(1800) J. T. SOMMER, Boekhandelaar te Almelo heeft verzonden:

Prospectussen, van het Handboek der Aardrijkskunde, voor Katholieke Scholen en Huisgezinnen, door J. ANNEGARN; zeer vermeerderd en verbeterd door H. OVERHAGE, Deken en Pastoor te Werne. Naar de zesde Hoogduitsche uitgave.

Om over de belangrijkheid van dit werk beter te kunnen oordeelen, zie men het proefwerk in de Prospectussen, welke bij de voornaamste Boekhandelaren te bekomen zijn.

Sept. 1859.

De Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN heeft ontvangen:

SERMONS

DE

SAINT VINCENT DE PAUL,

de ses coopérateurs et successeurs immédiats pour les missions des Campagnes; publiés pour la première fois avec l'autorisation de Mgr. l'évêque de Saint-Dié, par les soins de M. l'abbé JEANMAIRE, Professeur au Séminaire de Châtel (Vosges) 2 forts volumes 8º ƒ 5.60

ROME ET LONDRES,

par l'abbé MARGOTTI, Docteur en Théologie, membre correspondant de l'Académie de la Religion Catholique à Rome, député au Parlement Sarde. Traduit de l'italien par H. J. Marshal; vol. in 8º. . . ƒ 4.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.